

تحقیقی

تعیین عوامل موثر بر شدت پره‌اکلامپسی، کاربرد روش درخت طبقه‌بندی و رگرسیون

چکیده

زمینه و هدف: شناسایی و پیش‌بینی موارد پره‌اکلامپسی شدید با توجه به وخامت پی‌آمدهای مادری و نوزادی اهمیت زیادی دارد. در این مطالعه نقش برخی عوامل زمینه‌ای و مراقبتی همراه با پره‌اکلامپسی شدید با استفاده از مدل طبقه‌بندی درختی و رگرسیونی مورد ارزیابی قرار گرفت.

روش بررسی: این مطالعه روی ۱۶۴۳ زن باردار در ۴ بیمارستان منتخب کشور که مبتلا به یکی از شکایت‌های ۵۳ گانه مرتبط با بارداری در نیمه اول سال ۱۳۸۴ بودند، انجام شد. متغیرهای مرتبط با وضعیت اجتماعی اقتصادی، تاریخچه باروری، سابقه بیماری‌های زمینه‌ای، بهره‌مندی از مراقبت‌های دوران بارداری، آگاهی از علائم خطر دوران بارداری و تعداد مراقبت‌ها، ابتدا به برخی مشکلات در بارداری‌های قبلی و فعلی و شاخص توده بدنی قبل از بارداری به عنوان متغیرهای پیش‌بینی کننده و شدت پره‌اکلامپسی به صورت یک متغیر دو وضعیتی به عنوان متغیر وابسته وارد مدل تجزیه و تحلیل گردیدند. پیش‌بینی پیامد با استفاده از یک روش ناپارامتری به نام طبقه‌بندی درختی و رگرسیونی انجام گردید. نتایج تجزیه و تحلیل این مدل با روش رگرسیون لجستیک مقایسه گردید.

یافته‌ها: فراوانی پره‌اکلامپسی در کل مراجعین ۵/۲ درصد بود. در مدل ۱ متغیرهای ابتدا به سردرد مکرر و درد اپیگاستر در دوران بارداری، تعداد حاملگی‌های قبلی و میزان بهره‌مندی از مراقبت‌های دوران بارداری، پیش‌بینی کننده در شناسایی موارد پره‌اکلامپسی شدید بود. در مدل ۲ فقط ابتدا مکرر به سردرد و تعداد حاملگی قبلی نقش پیش‌بینی کننده برای این پیامد وخیم بارداری را داشت. حساسیت در مدل ۱ و ۲ به ترتیب ۴۷/۸ درصد و ۳۹/۱ درصد و ویژگی در دو مدل به ترتیب ۹۶/۸ درصد و ۹۳/۶ درصد بود. در تحلیل رگرسیون لجستیک فقط متغیر ابتلاء به سردرد در دوران بارداری با پره‌اکلامپسی شدید رابطه داشت (نسبت برتری ۲/۵، فاصله اطمینان ۹۵ درصد ۵-۱/۳).

نتیجه‌گیری: این مطالعه نشان داد که با استفاده از متغیرهای قابل سنجش در دوران بارداری، قادر به پیش‌بینی پیامد پرخطر پره‌اکلامپسی شدید می‌باشد. با توجه به تفسیر ساده مدل‌های درختی و کاربرد آن در تصمیم‌گیری بالینی، می‌توان از آنها در سطوح مختلف نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی استفاده نمود.

کلیدواژه‌ها: پره‌اکلامپسی شدید- پیش‌بینی- روش درخت طبقه‌بندی و رگرسیونی-

اعتباربخشی

دکتر عباسعلی کشتکار

دکترای تخصصی اپیدمیولوژی، گروه پزشکی اجتماعی
دانشگاه علوم پزشکی گرگان

دکتر سیدرضا مجدزاده

دانشیار گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی
دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی
دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر کاظم محمد

استاد آمار زیستی
دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی
دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر فاطمه رمضان زاده

دانشیار بیماری‌های زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی تهران
مرکز تحقیقات بهداشت باروری ولیعصر (عج) تهران

دکتر صدیقه برنا

استادیار بیماری‌های زنان و زایمان دانشگاه علوم پزشکی تهران
مرکز تحقیقات بهداشت باروری ولیعصر (عج) تهران

دکتر آرش عازمی خواه

پزشک عمومی، دفتر سلامت خانواده، اداره سلامت مادران،
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

فاطمه حسینی

کارشناس حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی تهران

نویسنده مسؤول: دکتر عباسعلی کشتکار

پست الکترونیکی: abkeshkar@yahoo.com

نشانی: گرگان، ابتدای جاده شصتکلا

دانشگاه علوم پزشکی گرگان، معاونت پژوهشی

تلفن: ۰۱۷۱-۴۴۲۱۶۶۰

نمابر: ۴۴۲۱۶۵۷

وصول مقاله: ۸۴/۱۱/۹

اصلاح نهایی: ۸۵/۶/۸

پذیرش مقاله: ۸۵/۶/۱۵